

ВІДГУК

кандидата юридичних наук

Рудченко Олександр Віталійович на дисертацію Пікуна Івана Адамовича на тему «Адміністративно-правові аспекти публічного адміністрування лісовими ресурсами в умовах децентралізації та воєнного стану» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Дисертація І.А. Пікуна присвячена комплексному дослідженню проблем адміністративно-правового регулювання у сфері публічного адміністрування лісовими ресурсами в сучасних умовах трансформації публічного управління, зумовленої одночасно реформою децентралізації та воєнним станом в Україні. Актуальність теми не викликає сумнівів, оскільки ліси України виконують не лише екологічну, а й соціальну, економічну та безпекову функції. Дослідження є своєчасним і має як наукове, так і практичне значення, оскільки пропонує нові підходи до розбудови адміністративно-правового механізму у сфері лісових відносин.

У дисертації здійснено ґрунтовний аналіз еволюції адміністративно-правового регулювання лісової сфери, визначено категоріальний апарат, досліджено правовий статус і компетенцію суб'єктів публічного адміністрування, проаналізовано організаційно-правові форми взаємодії центральних і місцевих органів влади, у тому числі в умовах дії військових адміністрацій.

Автором запропоновано низку інноваційних ідей, зокрема: інтеграцію земельного та лісового кадастрів як інструменту цифровізації управління; концепцію «протимінної політики» у сфері лісокористування; модель «лісового партнерства» між державними структурами та територіальними громадами; пропозиції щодо гармонізації національного законодавства з Лісовою стратегією ЄС до 2030 року.

Значною перевагою роботи є системність аналізу – від історико-правових витоків регулювання до сучасних викликів воєнного часу та перспектив відновлення. Практичне значення дисертації полягає у можливості використання її положень при вдосконаленні Лісового кодексу України, законотворчій діяльності та розробці державних стратегій у сфері довкілля.

Збагачує роботу дослідження досвіду правового регулювання та публічного адміністрування у вказаній сфері суспільних відносин в зарубіжних країнах, а також визначення можливості та доцільності його впровадження в національну юридичну практику.

За результатами проведених наукових пошуків І.А. Пікун визначає перспективні напрями удосконалення адміністративно-правових засад публічного адміністрування лісовими ресурсами в умовах децентралізації та воєнного стану, та формулює змістовні висновки, які демонструють виконання поставлених перед ним завдань та досягнення мети дисертаційного дослідження.

Проте, як і будь яка комплексна наукова праця, дисертація І.А. Пікуна не позбавлена певних дискусійних моментів, які потребують додаткової аргументації та обґрунтування.

По-перше, у дисертаційному дослідженні недостатньо повно проаналізовано наслідки нещодавньої ліквідації Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та передачі його функцій новоствореному Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства України. Хоча автор слушно окреслює цю проблему, однак відсутній комплексний аналіз того, як зазначена інституційна трансформація впливає на забезпечення екологічного пріоритету державної політики, реалізацію міжнародних зобов'язань України у сфері охорони довкілля та баланс між економічними і природоохоронними цілями. Залишається відкритим питання, чи не призведе таке об'єднання до нехтування

екологічної складової в системі публічного адміністрування, що потребувало б більш розгорнутого наукового осмислення у дисертації.

По-друге, у дисертації належну увагу приділено аналізу компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері лісокористування, однак практично залишилися поза увагою адміністративно-правові засоби притягнення до відповідальності за порушення у цій сфері в умовах воєнного стану. Зокрема, не розкрито специфіку застосування санкцій до суб'єктів, що вдаються до незаконних рубок, прикриваючись «військовою необхідністю», не досліджено особливості процесуального порядку фіксації та розгляду таких правопорушень, а також співвідношення повноважень військових адміністрацій та органів екологічного контролю у цій площині. Відсутність системного аналізу механізмів відповідальності дещо звужує уявлення про реальні інструменти адміністративно-правового захисту лісових ресурсів у надзвичайних умовах.

По-третє, дисертант у своїй роботі слушно акцентує на важливості Лісової стратегії ЄС до 2030 року як орієнтиру для розвитку національної політики у сфері лісокористування. Водночас у дисертації бракує глибшого аналізу потенційних колізій між національним законодавством України та правом Європейського Союзу, що можуть виникати у процесі гармонізації. Зокрема, залишилися недостатньо дослідженими питання регулювання торгівлі деревиною, взаємовизнання сертифікаційних стандартів, а також правових наслідків імплементації європейських вимог щодо прозорості походження деревини. Відсутність такого аналізу дещо звужує розуміння практичних викликів євроінтеграції у сфері лісового господарства та ускладнює оцінку реалістичності запропонованих автором напрямів гармонізації.

По-четверте, запропоновані автором практичні пропозиції, зокрема щодо інтеграції земельного та лісового кадастрів, а також створення єдиної державної інформаційної платформи управління лісами, безперечно є

слušними і перспективними. Водночас у дисертації бракує аналізу фінансово-економічної спроможності їх реалізації, прогнозу витрат державного бюджету та можливих джерел фінансування таких проєктів. Окрім того, залишилися поза увагою потенційні ризики цифровізації, зокрема загрози кібербезпеці, ймовірність несанкціонованого доступу до даних, а також проблеми захисту інформації в умовах воєнного стану. Відсутність відповідної оцінки знижує прикладну цінність сформульованих пропозицій, адже для їх успішного втілення необхідне комплексне врахування як економічних, так і безпекових чинників.

Проте, висловлені зауваження мають все ж таки дискусійний характер і значною мірою не впливають на загальну позитивну оцінку роботи І.А. Пікуна.

Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що дисертація на тему «Адміністративно-правові аспекти публічного адміністрування лісовими ресурсами в умовах децентралізації та воєнного стану» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право є завершеною науковою працею, яка відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів», а її автор – Пікун Іван Адамович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Офіційний опонент:

кандидат юридичних наук,
приватний нотаріус Київського
міського нотаріального округу

О. В. Рудченко